

สรรพสิทธิ์

ย

วรรณกรรม"สรรพสิทธิ์"นี้ ควรอ่านออกเสียงเป็นภาษาไทย จะสามารถพจนานุกรมคำได้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากคำบางคำไม่มีในภาษากลางหรือภาษาที่คนได้เรียกว่า แหล่งข่าวหลวง

สรรพสิทธิ์ควรอ่านตามบ้านร้าง
หน้าหรือห่างคลองทะเลนอกเคหา
จะดีร้ายปลายคำเป็นธรรมดา
บอกภาษานิทานอ่านอย่าแปล
เหมือนแบบเก่าเขาเชื่อถือเป็นหลัก
ถึงที่รักก็ให้เฉยอย่าเผยแผ่
ให้อภัยบ่าวสาวหนุ่มเฒ่าแก่
ฝั่งขึ้นแลหยบอ่านสำราญเอ๋ย.

1

ย ย นครยังมีเทามีแห่น
กว้างยาวแสนหนึ่งคือบิณฑบาต
เมืองห่างกววิริห์ระยับตา
พันภูษาคาปูรากเป็นฉากบัง
สูงพอดีหีบพอนหีบติด
ทองอังกฤษสลบสี่ด้วยหนึ่ง
กำแพงมีรีหายไว้ขอตั้ง
เจ้าจอมวังราโชทาวโคตวย
มีเมียรักพัทตร์จิวดีทุกแห่ง
นั่งแกล้งชมเขยเคยฉิววย
เจ้าคือหม่อมรูปโอเมยโคตวย
ท้าวหวังรวยกอดดินอยู่กินกัน
มีลูกชายไว้ชื่อโคตวย
เด็กไม่ล่อเกิดไว้ให้ที่หัน
นอนเป็นทุกขุดกลอยยิ่งคอดัน
ให้ลูกนั้นหาคุเป็นหุรี
ตองไปขอลูกสาวทาวโบตัก
มันตั้งหลักอยู่ไกลถึงไหหี
เป็นลูกเชื้อเนื้อนิลนางหีนปดี
เมืองห่างซิปกครองทั้งสองคน
หยิบกระดาศดินสอมาจอดับ
เขียนแล้วพับอ่านดีครบสีหน
ให้เสนีมี่หือถือนิพนธ์
เด็กหนึ่งคนกัมพัทตร์มาดักรอ
จึงตรัสใช้เสนีให้คลีหาน
สู้รบผ่านบายพัทตร์เถอะดักหยอ
ผมเป็นโรคเหน็ดเหนื่อยหัวเดือยปอ
รักษาพอมามากลายกินหายควี

ย

ย ย ย ย ย ย ย 2

แต่นายใช้จำกัดคิดไม่ขอ
ถึงเด็กล่อต่องไปถึงไหหยี
รับสารโรคโดยพวยพวยทันที
จากบุรีเรียวพลันตันไม่รอ
เข้าป่าแก่แลทั่วกลัวผีเห็น
เดินเยิ่น ๆ ตัดตรงไต่คองหลอ
พบสระศรีบัวชุกคูกขึ้นขอ
เค็ดสองลอมกลมกลืนหอมหมินดี
ชะนี้หงส์ลงดินลงกินน้ำ
เดินมุ่งตามเห็นรอยหยอยกับหมี
พบเบื่อง่างถางใหญ่โหของคี
ใครมาตีแตกสะกิดเหมือนเค็ดยอ
เที่ยวจรดลย่นเค็ดไม่เสร็จเรื่อง
ไกลถึงเมืองหิวจี้ไม่มีหอ
อดข้าวน้ำสามวันคืนทั้งวอ
บอบเสียพอตัวกูเรื่องหุรี
พบดอกตอกอดคำจำตองเค็ด
ยี้ให้เหม็ดเกลี้ยงวาวเหมือนหาวสี
บรรลู่ถึงเขตทางเมืองห่างซี
เจ้าธานีหัวต่างเป็นสางคลอ
กำแพงกอดตอดานทหารเฝ้า
เสียงคนฉวเข้าไปถึงไคหลอ
พวกเสนาเช็กเช็กเค็ดไม่ล่อ
มายื่นออกถามดูแล้วหุดี
เราจากไกลใจแข็งเงงหนักหนา
ถือสาราจะเข้าไปให้ไหหยี
ท้าวโบตักจอมวังยังพอดี
เจ้าหินปลืคีหันหรือฉันใด

3

นายขอดีว่าอยู่เปิดตูแอด
ตาดเกือบขาดเสียงเปียดเรียดไม่ไหว
นายดักหยอรายงานแล้วผ่านไป
เห็นขอไฉนนิ่งกับภรรยา
คอยคอยค่อมนอมากายถวายสาสน์
คลีถึงหนวันนี่ตีเข้าหา
เนตรยลเค็ดเสร็จสรรพรับสารา
ในวาจาโคตวยรักด้วยกัน
ไคจากเมืองห่างกวีเจ้าคีแหม
มาพุดแย้มบุตรไปตีหัน
ให้ไคหยอขอคูดเป็นคู่กัน
โบตักนั้นหินปลืพลอยตีใจ
เรียกลูกสาวชาวเค็ดเหมือนเค็ดยง
พิศพางคร้ศมีราคีไค
ผู้โดยลทุกเค็ดมีเม็ดโย
พอเติบใหญ่เป็นทุกขเพราะหูกลี
ไคฟังพอดอกคอกเดินออกหา
นั่งวันทาลกลกน้ำหูกลี
เรียกลูกมาเป็นไฉนเรื่องไค
ให้ลูกนี้เข้าใจเพราะโคค
เจ้าฟังพ่อยอดคอกจะยกเรื่อง
อयाคอดีงเล่าไปเรื่องไคหยอ
พอจะยกหกเท็งเรื่องเค็ดคยอ

เด็กไม่ล่อข้ามแดนมุ่งแม่นมา
ท้าวโคตวยเป็นพอมมาขอเด็ก
ถึงตัวเล็กก็พอดีไม่เสียหาย
นี่ตัวพอกอดต้นลั่นวาจา
ตัวเจ้าอย่าขอตัดได้นัดงาน

4

สุดแต่พ่อคลอคำทำไฉน
ก็จิ้มให้กับขาวของควาหวาน
หนึ่งตักข้าวคลุกหูกคลุกน้ำตาล
สำหรับงานเลี้ยงคนทุกคนคอ
แล้วหุ่มีชีก็ก๊กให้เล็ก
ไวจ้อเด็กพอดีมีทุกหอ
หอยกับหมียี่ห้าให้พอ
ดาวให้ยอไซ่เบ็ดเด็ดให้ยา
ลูกมะกอกดอกตอขอให้ดูค
ชีเขาหุดเส้นหมี่เอาสีห้า
แกงตั้งหุ่นพริกชี้เสให้ยกคำ
ส้มกอดคำเชือดตอยใส่หอยจี
ควายหนึ่งขาหาหมีไล่ตีหม
กวนขนมยาหมัดเห็ดหูฉี่
ต้องฆ่าไก่มีสการหานเจ้าจี้
ดูเดือนปีถึงวันต้นคอรอ
ขึ้นสิบสี่ปีเห็ดเปิดโอกาส
จ้ออย่าพลาดแน่ประจักษ์ระดักหอย
รีบไปบอกโคตวยเตรียมหวยคอ
เราดักกรทำงานการวิวิวิท
นายดักหอยขอลาคี่หากลับ
นอมค่านับทันทีขอลีหา
รีบอย่าเหม็งแดงจ้อไม่รอดา
หนึ่งพริบตาถึงวังดั่งเขารอ
เห็นคี่หมมแย้มยั่วกับผัวรัก
นั่งเขยพักตร์น่มนุษแม่ดูจหลอ
เสนาเฝ้าเล่าเสร็จเรื่องเด็จยอ
นางชอบพอนั้นให้เข้าไยดี

ย ย ย ย 5

ว่าแต่งงานสิบสี่ต่อปีเห็ด
ลูกที่เกิดพาไปให้หอย
การตกเราสู้เรื่องหีนปลี
ถึงวันดียกพลทุกคนคอ
พร้อมเจ้าบ่าวแม่พอที่ขอคัก
ให้ชวนชกกันไปกับไดหอย
เตรียมยกพลเจ้าบาวดาวยอๆ
เลี้ยงให้พอบาวสาวหาวเหม็นคี่
อยู่ในเขตเดือนนี้ยังปีหิด
เรื่องทีคิดไว้พลางนึกทางถึ
ขอแบ่งรักพักรอการหอดี
ยกใจรีตอตั้งคิดหวังรวย
ย ย ย ย ย ย จะกล่าวข้อจ้อโดนเที่ยวโผนผก
ขอกลวดยกถอดอกกับคอกถวย

ทั้งสอดส่องคอยไม่ไขว่คว้า
หวังแต่รอยเที่ยวปล้นทุกหนคือ
พร้อมทั้งคู่อู่ใต้ไม้หยีห้า
พอเย็นค่ำกินเหล้าแกลมหาวสี
หยิบน้ำพริกมาตั้งนั่งจ่อดี
พอเมาจี้ขอแดงแกล้งกัน
ว่าคืนนี้จี้หีบจับลักบ้าน
ทั่ววิหารบ้านมีแถวคี่หัน
เมื่อกินแล้วย่ำรอนั่งคอดัน
เสกแบ่งยันต์เป่าลงให้ตงคอง
แขวนทิศหมอนสำคัญลงยันต์เกิด
ผ้าซีเห็นดอย่างดีใส่ผีหอ
หยิบปืนพกนกกลับใส่ดับคอง
พอดักรอคนที่จากที่มา

ย ย ย ย ย 6

พอถึงเมืองโบตักแล้วพักหยุด
เข้าจี้หูดไฟส่องทุกห้องหา
ยื่นกินวานदानวอเอาทอดา
พอขึ้นดาดัวแดงรู้แห่งดี
เป่าอาคมลมฉีเหมือนผีหูด
ลูกหลักกูดเขาหาห้องทาสี
นานอนแอบซิวครวรวาวเหม็นคี่
เห็นแต่คลีติดไหเข้าไฉววัง
ถึงโบตักอับปรี้นอนที่หีบ
กำลังหลับนิ้วขึ้นนอนหยีหัง
เก็บขอยหมนจนพอยอดังๆ
เจ้าจอมวังพอดิ้นคอยสิ้นตา
เสียงปิ่นลั่นทันทีนอนพีหิง
กลับบึงพอดินอนควี่หา
ลูกตะลิ่งหึ่งหนีเรียกธิดา
พวกโจรเข้าวังดั่งเอาคลอ
เข้าบังคับจับตัวหัวกับผี
เอาหีบคี่ไม้หูดคูดเกือบหลอ
เก็บของใหม่ไหม้หีบตืดอ
ได้ไม่ป่อยอมตายกลัวหายดี
แม่หนีเห็นเจ็บจี้ยังคี่หัน
โกธรวัวลั่นตบหังเข้าดั่งผี
ท้าวแคนในไลเซ็ดเอาเห็ดยี่
เขาราวีรอดังประทั่งกัน
พอกับคาดหวาดหวนหันดั่งสี
ถูกหุหมีร้องฉาวเข้าก็หัน
ถ้าไม่ตายยายเต็ดให้เหม็ดยัน
กระโดดพันดาบกินถูกหันปลี

ย ย ย ย ย ย ย 7

ร้องอึ้งมีสี่เหยวปลายเตียวแฮด
ถึงเด็กแหลดอยู่ไม่ติดโลहितฉี
เมียมวยดินสิ้นใจฟิ่งไหคี่
ป่าของพืชรักต้องปักคอง

ฝ่ายลูกสาวใหญ่หนีหนีเถอะพอ
หยุดดักรอใจจะชี้ห่อ
สูไม่ไหวพอกก็เหนื่อยเพราะเด็ยปอ
ควนกินอะแรงแกงอม
พลากร่องใช้ไหหียีรับหนีหัน
แม่เจ้านั้นเป็นผู้จู้หอม
ยังคงแต่ตัวพอเจอจอตอม
สูอดอมจอตไปจนตาย
กำลังรุมคุมสเอาทอด้บ
จะจีหับไหหียีวงหนีหาย
พาเหิงวีตีหัวความกลัวตาย
ไปแอบกายบังตอไต่ยอดิน
พวกโจรีตีหามออกตามสาว
พอลมวาวพดชิไต่กสิหนี
พบแต่รอยขอยหมนหลนกลางดิน
ยิงหมี่หนีแหวทางสาบหางนี้
พบลักที่คี่หนีไต่ยันเกิด
จะยี้เทิจิงสูญพาหนี
เทียวยี้แหงแดงขอเดินยอดี
จับไหหียีฟังข่าวไต่ดาวยอ
พอเป็นตายไม่รู้เพราะหูกี้
ยังเห็ดยี้ก้ไม่แกงแดงจะขอ
ครันกรี้หับกลับบ้านดานแทงวอ
จากไต่ยอียีหายพากายมา

ย ย ย ย ย ย ย 8
เป็นกุศลหนีคี่ตามคี่หนี
กระทั่งทันโยคี่ฤาษีหา
เห็นกฎึปูลูกล่อศาลอคา
คอยพีหารีหูไหวมุณิน
ย ย จะยกขอโยคี่ฤาษีแหม
อยู่ที่แคมกฎึนังกี่หนี
เป็นอาชีพชอบพอไม่กอดิน
รักษาศีลเข้าฌานรังฆารโย
เห็นสีกานารีนังมีหอง
เจตารองที่นี้ใครตีไห
เห็นหวาสีหลี่หามพอถามไต่
มุงตาไสลี้แหมาแต่ตัว
พอแมยยายยัยเซ็ดไม่เสริจเรื่อ
เพราะรีเหื่อจากมีคดหนีหัว
อยู่ไม่ได้รูปหลอหลบหอดัว
เลยปลีกตัวพีหามาถึงตี
ฟังโยคี่ยี้แหมพุดแย้มหนอย
มีน้ำหอยหนีไหตกไหลลี้
เอามือยี้คี่หลี่หามเทาชี
เลามูนี่พีหิงอยากังวล
ทาวโบตักเป็นพอหลอกว่าเด็ก
ชื้อไม่เล็กมั่งมีมีจี่หนี
ฉันไหหียีชอบพอทุกคอดน
เพื่อนทุกคนเห็นทักมาดักยอ
น้ำสีเหื่อกลือดแท่มหนี้นปลี

พวกโจรเข้ามาฟันนอนคันสอ
แม่ถูกฆ่าพ่อถูกตีเอาดียอ
ตั้งในคลองกวาดเก็บน้ำเจ็บใจ

ย ย ย ย 9

ลูกขอพักที่นี้พอมีหาก
ทนอดอยากสักที่ตามใจให้
พอยินดีที่หาหลังคาใน
ห้องสี่โหลตั่งที่บังกาย
อยู่ที่วัดหัดวิทยสอนหัดลี
คอดีๆหัดเทศน์พิเศษหลาย
เรียนคาถมคมคมมีคลอตาย
พอสอนให้ทุกประการถึงหนาวี
จะเหาะเหินเมษวิถิหาง
ถ้าว่าพลาถลอยสุดชั้นนุตถิ
เจ้าตาบอกหมายจำนงห้าดี
ทำฤทธิเหาะไปพนโดก
ถ้าสูงนักสักคู่นี้จะจิก
พอหายพลิกสูที่ธรณีหอ
ได้ทุกทางไม่สงใครคงจ
ถึงดาวยอตีหัวไม่กลัวใคร
จนคำดีมีกหัดยัดข้างเว็ด
ย้ายจนเข็ดกับถาขึ้นังคลิไห
ย ย ย ย ขอหยุดบทจดต่อเรื่องขอใด
กล่าวต่อไปโบดักทรงศักดิ์ดา
เข้ามาทอดหินปลีนั่งคลิห้า
นับว่ากรรมของพี่พระยี่หา
เคยยอตรีหูอยู่กันมา
เจ้าลอคดาแลวนองให้หมองนวล
เมื่อบุญยังดีๆปีกับไห
ยามไปไหนตัวพี่เคยชี้หวน
ถูกถอดดอกตอกตำย่ายีวน
ไม่ถึงควรถึงตายแม่หายควี

ย ย ย ย 10

ยกภูษีปีหัดแล้วปิดศพ
ชาติหน้าพบกันเล่าเถอะหาวิ
แมนตายไปข้างหลังยังยอดี
เก็บหินปลีทำศพพจบเดือน
เธอไวทุกข์ดูลอเป็นบ่อรัก
เฝ้ารักใคร่ก็ไม่หมีเหมือน
ใกล้พอตีวิวาห์เข้ามาเตือน
ทอถึงเดือนบุตรโตท้าวโคตวย
แสดงยอต่อตั้งเกิดตั้งชล
ดุกมันลอคเต็มที่เรื่องคี่หวย
นายไดยอรอดักกรักหวังรวย
พร้อมโคตวยลูกบ่าวเขาเลามา
ว่าบังเกิดฉาวเงินเห็นชาวผี
จับเห็ดยี่ยังปล้นเข้าคันทา
ยิ่งรอนหนักดักกรอรีบพอดา
ไขบุตราไดยอขอแบกอดิน

เต็มแผ่นดินแน่นไปหมดไดกอ
ชมไปพลาญางเค็จพบเห็ดคงอก
ถอกกับดอกชมเลนให้เดินหอ
ดอกไม้ดียี้เห็ดเต็ดเกือบลอ
ดอกไม้ปออยาทุกขเจ้าหูกลี
เห็นไหหยีหนีเหือยเดินเมือยเหน็ด
บุกป่าเห็ดดอกขาวเหมือนนาวสี
หยุดกันไปไยเบ็ดถอนเห็ดยี้
เอาหีบคีพอเสร็จหายเข็ดเลย
ระอาเอือนเหมือนไขไม้ตีหอก
มันแทงยอกเจ็จ้หนามตีเหย
โลหิตลี้หิวห่างยกย่างเลย
สาวไม่เคยหนามตำเข้าห่าตี
พอถึงวังยั้งที่ต่อนรีหับ
จะขอจับโคตวยแม่หวยลี้
เห็นลูกบาวดาวยอว่าออดี
หัตถ์ขูลี้ไหวพวยอดังๆ
คอยยกยงสรรเสริญเกิดเห็นหมี่
เมือลูกน้อยไปไนวีหัง
หอบเงินทองของเสร็จไนเว็จยั้ง
ของคลี้หังวังทองหัวดองทอ

ย ย ย ย ย 13

พอรู้ข่าวฉาวเงินพาเห็นดี
นางนินป्लीแม่เจ้าถูกดาวหลอ
ท้าวโบตักยอยยับดับเกือบพอ
เคือยพานอยกรงเกือบปลงชนม์
พอให้ลูกตามไปรับไหหยี
พาหับกลีวีหยาไม่ไรผล
ไปแต่งงานบ้านพอเขาจอดน
ไม่มีคนขอตัดจะจัดการ
จัดกินเลี้ยงที่นัววีหยา
สุรียาที่เหียมเตรียมของหวาน
ถึงปีเหือนเดือนจอพอประมาณ
มาในงานทุกคนทั่วคนคอ
พวกแกเฒ่าบาวยักนั้งดักล้อม
พรีทุกหอมมากมีนั้งอื่อหอ
บ้างชูแวนจุดเทียนนับเดียนวอ
เด็กมารอซีเห็นเจริญพร
ชะยันโตโยเห็ดกันเสร็จสรรพ
เตรียมห้องหับวันตีนี้กับหอน
หยุดรดดักลักบ้างวางไว้ออน
จับเป็นตอนตอไปไต่จะคลอ
พอค่าตีสีห่าดำทั่วจบ
ไม่หลีกหบนอนไนกับไต่หยอ
เกิดฝนตกสกลีเด็กไม้ขอ
เด็ดจะยอจีหูกนอนคลุกคลี
มือพีหาฟ้าแลบอยู่แปลบปลาบ
เด็กซีหาบชายฝาลังคาสี
พระพายฉัดพัดพวยหวยติดตี
หันยั้งมีนอนทนไห้ดลยอ

ย ย ย ย 14

พอเสร็จสรรพหัลบั้ตตอนผีเหย
เงียบไปเลยเข้มแข็งปลายแดงจ่อ
ตำนั้หารจารเพิ่มเอาเดิมตอ
ตั้งมันยอตี้งเรื่องยังมี
ย ย ยกแม่มายไร้อื้อคนลือดั่ง
ยี้แต่หังไม่เล็กชื่อเห็กหลี
เกิดตณหากล้าพอไม่มอดี
ไ้หขึ้นคลี่ไม่คู่จะอยู่ครอง
ผัวฉันตายหายไปชื่อโคหยวย
เคยอยู่ด้วยหลายปีเฝ้าครีหอง
ไม่มีไรคิดตอตายขอคอง
พอคะนองเข้มขันเกิดหันคี่
หาไม้แห้งแยงเกล็ดวันเจ็ดแบก
หีบไม้แตกกล้าแข็งแคมแห่งหวี
ทนไม่ไหวโยเซ็ดไม่เม็ดยี้
ขบทุกที่มากคนพอดลยอ
ตองจากที่รู้เมืองภูเกิด
พอปีเห็ดแล้ววอดคิน้งยี้หอ
เคยผลาญมามากมายตายชอๆ
เด็กไม่ลอคเคยตายมาหลายคน
แมนอยุ่ไปที่นี้คั้คี่แหบ
หาขายแอบสลักที่ไ้ยี่หน
รึบพีหาระเห็ดให้เค้คียน
ตัดถนนที่หางยก่างมา
บุกป่ารกหกพีวไ้เดินสี้แหบ
ไม้ถอบแถบตีปลีกันชีหา
ออกทุ่งกว้างหางตีมีชะตา
พบโจรป่ายี้หายมาไ้ชวย

(ต้นฉบับขาดหาย)

อ้างอิง

<http://sawangpattaya.org/sawangschool/index.php?topic=437.0>

เอกชัย ศรีวิชัย ขับบทสรรพลิ้วนวน

<http://www.youtube.com/watch?v=2w0e0WxcFtA>

ย

ขั้นตอน ๒

<http://www.youtube.com/watch?v=PuCrFlevl6g>

ขั้นตอน ๓

<http://www.youtube.com/watch?v=PuCrFlevl6g>

ขั้นตอน ๔

<http://www.youtube.com/watch?v=2w0e0WxcFtA>

ย

มห.ญเก็จ ๒๕๙

ย

ภาษาวัฒนธรรม ๒ย [วรรณกรรม 2](#)